

ležel,
uč.

Profesorskému sboru Filosofické fakulty
Karlovy university

v P r a z e .

Předkládáje spis „Psychologie a psychotechnika výkonnosti“, dovoluji si žádati o udělení venia docendi pro obor psychologie.

K žádosti přikládám osobní dokumenty a některé větší práce vědecké. Studii „Ein Beitrag zum Problem der Auslese für das höhere Studium“ přikládám v kartáčovém otisku. Další větší práce „Výzkum abiturientů českých středních škol a zemi české a moravské ve školním roce 1933/34“ jest v tisku a předložím ji dodatečně v nejbližší době.

V Praze dne 27. listopadu 1935.

Dr. Jan Prohászka

FAKULTA FILOSOFICKÁ
Podáno 29. XI. 1935
čís. 764 příl. 12+10

Příloha k žádosti Dra J. Doležala
o udělení venia docendi.

Témata pro zkušební přednášku.

Pro zkušební přednášku dovoluji si
navrhnouti tato tři témata :

- 1./ Psychický profil českého abiturienta
středních škol.
- 2./ Práce a rytmus.
- 3./ Výběr a výchova vůdců.

V Praze dne 27. listopadu 1935.

Zpráva a návrh komise / profesori Král, Kozák, Šeracký / o
habilitační žádosti Ph.Dra Jana Doležala
pro obor psychologie.

Ph.Dr. Jan D o l e ž a l narodil se 30.března 1902 ve Vnorovech na Moravě / dříve Znorovy /, jako nejstarší syn malého venkovského obchodníka stejného jména. Obecnou školu navštěvoval ve Vnorovech. V letech 1913 až 1919 byl žákem humanistického gymnasia ve Strážnici. Roku 1919 přešel na Masarykovo reálné gymnasium ve Skalici na Slovensku, kde 20.června 1921 s vyznamenáním maturoval.

Již na střední škole měl značný zájem o filosofii, psychologii a národní hospodářství a zabýval se soukromým studiem těchto věd pod vedením ředitele Masarykova reálného gymnasia Dra S. Treybala.

Po ukončení středoškolského studia byl zapsán na Karlově universitě v Praze, kde se zabýval hlavně psychologií, filosofií, sociologií a také moderní filologií. Po dvou semestrech studia na Karlově universitě v Praze pokračoval ve studiu na universitě v Lipsku. Hlavním oborem jeho zájmu zůstaly i zde otázky experimentální psychologie / teoretické i praktické /, filosofie a otázky sociologické a národohospodářské. Na radu svých lipských učitelů, ředitele Psychologického ústavu lipské university univ.prof.Dra F.Kruegra a ředitele Psychofysického semináře univ.prof.Dra W. Wirtha rozhodl se věnovati se výhradně vědecké činnosti v oboru psychologie.

Poslední dva semestry svého studia v Lipsku byl dobrovolným asistentem * univ.prof.Dra Klemma, správce oddělení pro praktickou psychologii na Psychologickém ústavě lipské uni-

versity a demonstrátorem / famulem / v přednáškách a seminářích univ.prof.Dra F.Sandera .

Studium v Lipsku zakončil promocií na filodofické fakultě dne 18.července 1927. Písemnou práci dělal v oboru psychologie práce. Byla uveřejněna v časopise „Neue psychologische Studien“ sv.V. seš.2. 1930 pod názvem : „Ueber die Bewegungsform bei der Arbeit an Drehkurbeln.“ Zkušební komise klasifikovala jeho písemnou práci predikátem „ausgezeichnet“. Práce byla uveřejněna nezkráceně, protože filosofická fakulta lipské university - uznavši její mimořádnou vědeckou cenu - přispěla obnosem 400 říšských marek k úhradě tiskových nákladů.

Ústní zkoušky skládal v oboru filosofie /psychologie /, pedagogiky a národního hospodářství. I při ústních zkouškách obstál s klasifikací „ausgezeichnet“/summa cum laude/.

Dobré úspěchy v prostředí, které se - po válce zvláště - chovalo k českému studentu na počátku chladně, ne-li nepřátelsky, přivedly ho na myšlenku pokusiti se také alespoň o přechodné praktické uplatnění na některé německé vědecké instituci. Lákaly ho především dobré možnosti vědecké práce, podmíněné skvělým vybavením po stránce všech výzkumných prostředků. První příležitost k uskutečnění tohoto cíle se mu naskytla již v roce 1926, kdy jako asistent prof.Klemma společně s ním zařizoval a prováděl psychotechnické zkoušky pro řidiče ve službách města Lipska. V srpnu téhož roku stal se na doporučení prof.Kraügera privátním asistentem na Psychotechnickém ústavě prof. Sachsenberga na Vysoké škole technické v Drážďanech / Lehrstuhl für Betriebswissenschaften und mechanische Technologie; Versuchsfeld für Werkzeug-

maschinen ; Psychotechnisches Institut/

Zde bylo na počátku jeho úkolem asistovati při vědeckých pracech prof. Sachsenberga při vědeckém výzkumu práce, později rozšířil svůj pracovní úsek na celý obor psychotechnický. V ústavu prof. Sachsenberga měl příležitost získati si značné zkušenosti laborantní, poznati zásady a praxi vědecké organizace závodů a osvojiti si základní vědomosti v oboru mechanické technologie a techniky obráběcích strojů všech oborů.

Roku 1928 Byla mu prof. Sachsenbergem a výstavním konsoziem „Jahresschau der deutschen Arbeit“ svěřena organizace psychotechnického oddělení výstavy „Die technische Stadt“ v Drážďanech, při kteréžto příležitosti se mu podařilo souborně vystaviti výsledky a metody prací všech psychotechnických ústavů v Německu.

V Psychotechnickém ústavu prof. Sachsenberga byl mu v té době svěřen dozor nad psychotechnickými vyšetřováními, prováděnými tímto ústavem pro městskou poradnu pro volbu povolání v Drážďanech a pro městské pouliční dráhy.

V květnu 1928 byl jmenován zastupujícím přisedlícím a znalcem pro psychologii při Zemském úřadě práce v Drážďanech. Spolu s hlavním přisedlícím prof. Klemmem z lipské university dostal ~~XXXX~~ za úkol zorganizovati po stránce odborné poradny pro volbu povolání v Sasku. Již v lednu 1928 stal se na návrh prof. Sachsenberga státním asistentem na zmíněném Psychotechnickém ústavě /do té doby byl honorován z přímých příjmů ústavu/.

V roce 1929 bylo mu prof. Kraügerem nabídnuto místo stálého asistenta s možností habilitace při Psychologickém ústavě

na universitě v Lipsku / jako nástupce odcházejícího asistenta a profesora F.Sandera/. Nabídku nepřijal. Rozhodl se totiž věnovat se plně vybudování Psychotechnického ústavu na technice v Drážďanech, který skýtal více možností pro samostatnou výzkumnou vědeckou práci. Ústav byl pak podle jeho návrhů zreorganizován, značně rozšířen a moderně vybaven všemi pomůckami pro psychologický výzkum práce, takže dnes čítá se v Německu k největším svého druhu. V říjnu 1930 byl jmenován správcem tohoto ústavu. Za hlavní bod programu činnosti ústavu si vytkl experimentální psychologický výzkum lidské práce, jehož konečným cílem byla teoretická psychologie práce. Pracoval k tomuto cíli jednak vlastním výzkumem, jednak systematickým zpracováním dosavadních výsledků při příležitosti přednášek v semináři pro psychologii práce, který vedl /4 hodiny týdně/, a jednak tím, že řídil a usměrňoval řadu spolupracovníků, kteří pracovali na disertačních pracích v tomto oboru, nebo asistovali na výzkumných pracích, prováděných v ústavě. Stručným nárysem názorů a teoretických poznatků, k nimž se zde v tomto oboru dopracoval, jest jeho spis „Psychologie a psychotechnika výkonnosti“.

V té době však již také nabyt přesvědčení, že podmínkou další úspěšné činnosti v Německu by bylo německé státní občanství. K tomuto kroku se však nemohl odhodlati. Uvítal proto rád v roce 1931 podnět ministerstva školství a národní osvěty v Praze a Masarykovy akademie práce, který mu skýtal možnost uplatnění se ve vlasti. Podnět se uskutečnil v květnu 1932, kdy se stal nejprve náměstkem ředitele a v roce 1935 / spolu s univ.prof. Dr.Fr.Šerackým/ ředitelem Ústředního psychotechnického ústavu čsl.

První tři roky jeho činnosti zde byly vyplněny převážně pracemi organizačními a aplikačními. Na rozdíl od Drážďan převládá tu však aplikace individuální a diferencielní psychologie / psychotechnické vyšetřování dětí, dospívající mládeže i dospělých/ nad psychologickým výzkumem práce a pracovních podmínek.

V psychologické literatuře se jeho jméno vyskytuje poprvé v roce 1925. Je to práce profesora psychologie na lipské universitě O.Klemma o psychotechnickém výzkumu šoférů. V této je Dr.Doležal uveden jako spoluautor./ V té době byl totiž dobrovolným asistentem tohoto vědeckého pracovníka/. Roku 1927 vyšel v témže časopise v seš.5.článek pod názvem : „Untersuchungen über die Verwendbarkeit 6 stelliger Zahlen für Kraftwagen.“ Je to výzkumná práce, kterou provedl z příkazu saského ministerstva vnitra jako asistent na vysoké škole technické v Drážďanech. Výzkum se týká otázky, které psychologické výhody a nevýhody by přineslo zavedení šestimístných čísel jako automobilových značek. Jde tedy o práci, spadající do oboru psychologie vnímání a paměti. Prakticky šlo o to, zda při rychlosti, jíž se motorová vozidla normálně pohybují, má pozorovatel ještě dosti času postřehnouti šestimístné arabské číslo, spojené ještě s číslem římským od I. do X. Vypracoval pro tyto pokusy zajímavou a účelnou metodiku. Na 150 pokusných osobách provedl pak velké množství pokusů, jejichž výsledky shrnul v publikaci shora uvedené. Již tato práce prozrazuje obratného experimentátora a pracovníka, který suverénně ovládá metodiku svého oboru. Výsledky jsou, jako u všech jeho prací, formulovány sice stručně, ale velmi vědecky precízně a jasně. Práce měla také praktický důsledek, šestimístná čísla nebyla německou vládou zavedena. Dalším důsledkem bylo to,

že byl požádán říšským ministerstvem dopravy v Berlíně o vypracování metodiky pro výzkum dopravních značek, navržených Mezinárodním ústavem práce pro automobilovou dopravu.

Roku 1929 uveřejnil opět v časopise „Psychotechnische Zeitschrift“^{1. seš. b.} článek: „Psychotechnische Eignungsprüfungen und spontane Vorauslese.“ Jest to rovněž výsledek výzkumů, které provedl v Psychotechnickém ústavě na vysoké škole technické v Drážďanech. Tentokrát je to však práce z oboru sociálně psychologického. Srovnává ve své studii výsledky psychotechnického vyšetřování 14ti letých dětí podle toho, jaké povolání nebo řemeslo si při volbě povolání zvolily. Zjišťuje při tom, že jednotlivé skupiny dětí, které se rozhodly pro určité řemeslo, se ve výkonu v testech a psychotechnických zkouškách dosti značně liší. Tento zjev souvisí s tím, že každé povolání jest charakterisováno určitou průměrnou mentální úrovní. Dokazuje svou prací, že tato mentální hierarchie různých povolání není důsledkem vykonávané práce, nýbrž že souvisí především s požadavky, které každé povolání klade na mentální schopnosti a projevuje se proto již při volbě povolání a tedy dříve, než zvolené povolání mohlo jakkoliv působiti na mentální výkonnost jedince, který toto povolání volil.

Roku 1930 vyšlo v 2. sešitě V. svazku sborníku: „Neue psychologische Studien“ obšírná práce pod názvem: „Ueber die Bewegungsform bei der Arbeit an Drehkurkeln.“ Tato práce vzbudila v odborných kruzích značný ohlas. Otto Lipmann, známý německý psycholog označil tuto studii jako ukazovatele cesty pro výzkum lidské práce se stanoviska psychologického. Práce jest

hlavně po stránce metodické velmi samostatná a významná. Sleduje exaktním způsobem průběh práce na hřídeli /hlavně změny rychlosti/ za různých podmínek, pozoruje a registruje, jak se lidský organismus přizpůsobuje změnám pracovních podmínek a jak na ně účelně reaguje i tenkrát, když si tyto změny a reakce neuvědomuje. Zkoumá pracovní průběh při různé velikosti odporu, při odporu pravidelném a periodicky se měnícím a při různé velikosti setrvačné hmoty. Pokusy byly provedeny na značném počtu osob. Práce vrcholí ve zjištění, že pracující organismus se snaží najítí vždy takový způsob rozčlenění práce /pracovní rychlosti, polohy těla a pod./, a takový způsob pracovního pohybu, který za daných podmínek nejlépe odpovídá vnitřní zákonnitosti a psychofysické výstavbě organismu. Toto zjištění považuje za jediné správné východisko při posuzování účelnosti pracovních podmínek.

Počátkem roku 1932 vrátil se po šestiletém působení na vysoké škole technické v Drážďanech do Československa. První práci po návratu uveřejnil téhož roku ve výroční zprávě Ústředního psychotechnického ústavu čsl. Je to pojednání o psychotechnickém vyšetřování abiturientů středních škol, které bylo v tomto roce Ústředním psychotechnickým ústavem čsl. poprvé provedeno ve větším měřítku. Referuje ve zprávě o výsledku šetření a kritizuje použit^é metody. Na základě těchto zkušeností vypracoval pak metody, které používá Ústřední psychotechnický ústav čsl. při vyšetřování abiturientů.

Téže otázky - psychotechnickému vyšetřování abiturientů středních škol a otázky volby povolání těchto abiturientů -

jest také věnována studie uveřejněná roku 1933 v Pedagogickém věstníku pod názvem : „Volba povolání středoškolských abiturientů.“ Roku 1933 uveřejnil v „Naší době“ práci : „Nezaměstnanost studovaného dorostu. Zabývá se v ní na základě vlastního výzkumu otázkou odůvodnění volby povolání u abiturientů, rozebírá různé vlivy, které volbu povolání určují a doporučuje plánovitou regulaci přílivu do jednotlivých vysokoškolských oborů.

Všechny tyto menší práce jsou předběžnými studiemi, které pak vyvrcholily jednak v práci : „Ein Beitrag zum Problem der Auslese für das höhere Studium,“ přednesené na VIII. mezinárodním psychotechnickém kongrese v Praze v roce 1934 a uveřejněné v kongresovém sborníku¹⁹³⁵ jednak v práci : „Výzkum abiturientů českých středních škol atd.“ uveřejněné společně s Drem Ullrichem ve Statistickém obzoru 1936. První práce se zabývá výběrem abiturientů, pokud tu jde o problém měření vyšší a vysoké inteligence, druhá se zabývá problémem abiturientů po stránce sociálně psychologické.

V první práci jedná speciálně o zkouškách inteligence abiturientů. Ověřuje si hodnotu a spolehlivost testů, zde používaných. Jsou to testy : Dunajevského, analogií, test matematický a test přísloví. Nalézá, že tato serie je spolehlivá pro stanovení inteligence abiturientů. Jedná se totiž o to, aby tato serie testová byla konstruována tak, aby počet jednotlivých úloh byl vhodně volen a též aby kvalita / nesnadnost / těchto byla náležitá. Celý problém řeší pomocí korelačního počtu. U každého jednotlivého testu zjišťuje relativní nesnadnost a to procentem zkoušených, kteří test neřešili; dále je tu korelace

s celkovým skorem; požadavek je, aby tato korelace se rovnala alespoň 0.5. Konečně určuje se zde spolehlivost, to jest korelace mezi oběma polovinami testů, jež musí dosahovati alespoň 0.85. Statistická kontrola ukazuje pak, že jednotlivé testy jsou nejen dostatečně nesnadny a spolehlivy, nýbrž i dalšího zdokonalení schopny.

Druhá výše uvedená práce o výzkumu abiturientů ze Statistického obzoru obsahuje řadu kapitol, z nichž některé pracoval Dr. Doležal sám, jiné společně s Dr. Ullrichem. Oba autoři společně zpracovali partii jednáající o školním prospěchu abiturientů, která rozpadá se na tři části :

a./ školní prospěch a povolání otce, b./ prospěch podle postavení otce v povolání, c./ pohlaví a školní prospěch. Postup při zpracování jest tento : tabelárně je uveden v každé kategorii hospodářské počet abiturientů, dále průměrná klasifikační známka abiturientů, pak průměrné známky každé skupiny při srovnání s aritmetickým průměrem všech hochů, dívek a konečně obou ^{skupin} dohromady. Rozdíly určité velikosti mohou však vzniknouti zcela náhodně, proto jest třeba přesvědčiti se v každém jednotlivém případě, je-li pozorovaná úchylnka mimo hranice náhody. Význam pozorovaných rozdílů jest závislý na počtu jedinců v jednotlivých skupinách a poněvaž jde o srovnání s průměrem celé skupiny, jest tento také závislý na tom, kolik ještě jedinců celková skupina obsahuje. Aritmetické průměry jednotlivých skupin jsou tedy ve vzájemné korelaci a aby byl správně oceněn význam nalezených rozdílů, musí býti určována standartní chyba každého tohoto rozdílu.

Kapitoly : Výzkum nadání abiturientů a Vliv školního prospěchu a nadání na volbu povolání abiturientů středních škol zpracovává Dr. Doležal sám a dochází pak k těmto závěrům, velmi zajímavým i pro širší veřejnost. Abiturienti jednotlivých typů středních škol vykazují kvalitativně různé nadání, při čemž celková rozumová úroveň jest celkově stejná : abiturienti reálných gymnasií představují v tomto směru nejvyrovnanější typ, kdežto gymnasisté a realisté vykazují většinou žactvo jednostranně nadané, a čisté gymnasium je pak takovým typem školy, z něhož nejvíce abiturientů odchází na školy vysoké; pravým opakem jsou abiturienti reálek, z nichž mnohem větší počet chce po maturitě studovati školy odborné, nebo nastoupiti ihned místo. Skupina abiturientů, kteří se rozhodli pro vysokou školu, má až na některé výjimky nadprůměrný prospěch na střední škole; jsou to žáci nejnadanější, kteří se ovšem mezi sebou liší nejen všeobecnou úrovní, ale i speciálním nadáním. Podle provedeného šetření nejlepší nadání a velmi dobrý prospěch vykazují ti, kteří miní studovati vysokou školu strojího a elektrotechnického inženýrství, nejlepší prospěch pak ti, kteří miní studovati fakultu filosofickou. Naproti tomu nejhorší prospěch i nadání bylo zjištěno u oněch abiturientů, kteří rozhodli se nastoupiti ihned místo, nebo kteří miní-li se věnovati nějakému krátkému odbornému školení.

Nejdůležitější prací Doležalovou je už dříve zmíněná práce, uveřejněná v „Encyklopedii výkonnosti“ pod názvem: „Psychologie a psychotechnika výkonnosti“. V první části této práce, kde se jedná o problematice, praví se, že psychologie

práce má úkolem výzkum oněch stránek duševního života člověka, které jakkoliv souvisejí s pracovními úkony. Psychologie má právě za úkol naléztí vyrovnání mezi technikou a lidským vědomím. Psychotechnika speciálně má ~~za~~prvé na podkladě základních zákonů o činnosti lidského organismu přizpůsobití pracovní techniku lidskému činiteli. Druhým úkolem psychotechniky je - pokud nezměnitelné vlastnosti člověka jsou individuálně rozdílné - tyto pomocí vhodných metod vyhledatí a individua přidělití k takovým úlohám výrobním a pracovním, které jim nejlépe odpovídají.

V práci nejdříve se jedná o metodách výzkumu výkonnosti lidského činitele. Uznává se, že experiment jest nejdůležitější prostředek ke zjištění vhodných pracovních podmínek, ale zároveň uvědomují se potíže experimentální metody při výzkumné práci v laboratoři a proto doporučuje se spíše metoda statistická, třeba její nebezpečí jsou hojná. K řešení optima pracovních podmínek navrhuje^{se} dále v určitých případech metodů systematického kvalitativního srovnávání, jinde metodů srovnání kvantitativního. Vycházíme-li z předpokladu, že lepší pracovní podmínky zlepšují schopnost a ochotu k práci, musí za jinak stejných podmínek být možno zjistiti optimální podmínky pracovní podle změny výkonnosti, t.j. výkonnost^í ~~symptomem~~ ^{práci} pracovní způsobilosti a pracovní ochoty. Dá se tu měřiti zvláště únava, která jest právě regulátorem, jež dává hranice psychofysickému organismu. Popisují se tu a správně hodnotí různé metody pro vyšetřování únavy. Nezapomíná se konečně i na tak zvané pohybové a časové studie, vhodné pro výzkum pracovních podmínek a též fyziologii práce přikládá se tu určitý význam.

Další část jedná o organizaci práce. Přicházejí tu

problémy, týkající se působnosti na lidského činitele a to jak po stránce výkonnosti tak ve směru ulehčení, nebo ztížení práce. Pojednává se tu zvláště o racionalisaci výroby, k níž zaujímá se celkem správné stanovisko. Kritikuje se Taylorův systém a kritičtěji se ^vjednostranná racionalisace, která vede ke zvýšení úrazovosti a onemocnění, je-li právě prováděna bez zřetele k lidskému činiteli. Správně se usuzuje, že nejdůležitějším prostředkem ke zvýšení výkonnosti je náležitá dělba práce; koncentrace na určitý pracovní úsek má za následek nečekané zvýšení zručnosti a výcviku. Racionalisace sama pak nesmí zůstatí částečnou, musí se vztahovati také na ostatní složky hospodářského života, hlavně na distribuci.

Jedná se tu dále též o práci skupinové a práci plynulé, jež jsou právě psychologicky velmi zajímavými problémy. Sukcesivně organisovaná skupinová práce vyskytá se pak při výrobě plynulé, kterážto jest posledním stupněm dnešní organisace výroby, a kde právě nutno bráti největší zřetel na lidského činitele. Uznává se správně důležitost této formy práce, ale zároveň správně se podotýká, že tato forma předběhla celkový hospodářský i sociální vývoj.

Přicházejí pak kapitoly jednající o pracovním prostředí / místnost, osvětlení, hluk / a o pracovním místě, neboť výkonnost při stejné pracovní snaze je tím větší, čím příhodněji jest uspořádáno pracovní místo, čím méně energie při práci se spotřebuje neúčelným držením těla a čím více postavení dělníka při práci usnadňuje pracovní pohyby. Řeší se tu speciálně otázky výšky pracovního místa, sedění při práci a pořádku na pracovním místě.

Těš způsob práce má svůj význam ; nástroje, nářadí a obslužné částky strojů musí být člověku přizpůsobeny. Dále záleží na tom, jak dělník s nástroji zachází, jaké pracovní metody používá, hlavně tu převládá prvek pohybový - nestačí tu jen hledisko fyziologické - rozhoduje tu rytmus, pracovní tempo, délka pracovní doby a její rozdělení. Konečně pojednává se o psychotechnickém nácviku a školení dělnického dorostu, kde úkolem jest, aby dělník co nejrychleji si přivlastnil určitý komplex pracovních pohybů a znalostí nutné k jich provádění; Dr. Doležal sestrojil sám zvláštní přístroje pro nácvik^uhoblování.

O této práci Doležalově naši odborní kritikové vyslovují se příznivě, tak na př. píše prof. Dr. Karel Teige v Literárních rozhledech : „ Uvedený oddíl / Doležalův / sám o sobě je krásnou monografií o psychologii výkonnosti, jakou bychom marně hledali i v cizích literaturách. ”

Aby obraz publikační činnosti Doležalovy byl úplný, bylo by třeba zmíniti se ještě o řadě menších prací, jež byly uveřejněny v různých odborných revu^ha časopisech. Je to na příklad článek : „ Psychotechnika v pojišťování ”, který vyšel v Pojistném obzoru ročníku XII. roku 1933. Pojednává se v něm s hlediska psychotechnického o sklonu k úrazům a jeho výzkumu a z četných statistických dat vyvozují se praktické závěry pro řidiče motorových vozidel. Roku 1934 uveřejnil v Psychotechnické ročence, kterou rediguje společně s prof. Dr. F. Šerackým studii pod názvem : „ Co soudí abiturienti o psychotechnickém vyšetření? ” Je to psychologický a statistický rozbor názorů abiturientů na psychotechnické vyšetření. Ve Věstníku pedagogickém, ročníku XI., vychází Doležalův článek : „ Volba povolání středoškolských abiturientů ” a podobně vyšly ještě další články Doležalovy, týkající se aplika-

ci psychologie na řešení problémů života hospodářského a kulturního.

Máme-li podat celkovou charakteristiku vědecké práce i odborné činnosti Doležalovy, je nutno říci, že jeho práce jsou většinou výzkumného rázu a jsou prováděny na základě vlastního experimentálního materiálu a metodami exaktně vědeckými. Je zvláště vyzvednouti samostatnost pojetí problému a vypracování čistě psychologického hlediska na jevy zdánlivě jen hospodářského a technického významu. Formulace problému i jeho řešení je podáno vždy striktní, někdy až příliš stručnou formou; nalezené výsledky jsou vždy náležitě shrnuty a ohodnoceny.

Sluší též vyzdvihnouti, že Dr. Doležal při své stále, dnes již 10ti-leté činnosti v psychologických a psychotechnických laboratořích a ústavech, která dělá tolik nároků na čas i práci, nalezl vždy tolik možností, aby se svými úkoly nesamostatněval jen za účely praktickými, nýbrž též zpracoval je čistě teoreticky a speciálně jeho výzkum v oboru psychologie práce a vyšetřování abiturientů mají zvláštní význam nejen pro celou naši psychologii, nýbrž i pro pedagogiku, sociologii a národní hospodářství.

Podepsaná komise navrhuje, aby Dr. Jan Doležal byl připuštěn k dalšímu habilitačnímu řízení pro obor psychotechniky. Tato formulace nemá znamenat sůžení veniae docendi, nýbrž odpovídá nynějšímu stavu psychologické práce a jejím potřebám.

Franky
Kůr
J. Kozák

2312/P. f. 1936/37.

Dr. Jan DOLEŽAL - habi-
litační pro obor psycho-
techniky.

3. března 1937.

Se balíčkem.

Peru

PhDr. Janu Doležalovi

v Praze.

Sdělují Vám, že ministr školství a národní osvěty
výnosem ze dne 23. února 1937 čj. 16.320/37-IV/3 potvrdil usne-
sení profesorského sboru ze dne 10. prosince 1936, aby Vám byla
udělena venie docendi pro obor psychotechniky na zdejší fakultě.

Přílohy žádosti, pokud jich není zapotřebí, současně
vracím.

Kanceláři děkanství učiňte oznámení o přednáškách na
letní běh 1937 a připojte stručná data životopisná pro seznam
osob a ústavů.

Děkanství filosofické fakulty university

KARLOVY.

Dr. A. Salas, r. s.
děkan.

Vypraveno dne

5. břez. 1937.